SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 21. junija 2007*

V zadevi C-453/05,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Finanzgericht des Landes Brandenburg (Nemčija) z odločbo z dne 23. novembra 2005, ki je prispela na Sodišče 20. decembra 2005, v postopku

Volker Ludwig

proti

Finanzamt Luckenwalde,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič in E. Levits (poročevalec), sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. marca 2007,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za V. Ludwiga K. Landry, odvetnik,

— za nemško vlado C. Schulze-Bahr, zastopnica,

— za grško vlado M. Apessos in Z. Chatzipavlou, zastopnika,

— za francosko vlado G. de Bergues in J.-C. Gracia, zastopnika,

— za Komisijo Evropskih skupnosti D. Triantafyllou in W. Mölls, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva) in zlasti pojma „posredovanje v zvezi s krediti", ki ga vsebuje ta direktiva.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med V. Ludwigom (v nadaljevanju: tožeča stranka v postopku v glavni stvari), premoženjskim svetovalcem, in Finanzamt Luckenwalde zaradi tega, ker je ta zavrnil, da bi bila provizija v neto znesku 267 eurov, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari prejela v prvem trimesečju 2005, oproščena plačila prometnega davka.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 V skladu s členom 2(1) Šeste direktive je predmet davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) dobava blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države za plačilo.

4 Člen 13, naslovljen „Oprostitve na ozemlju države", določa:

„[...]

B. Druge oprostitve

Brez poseganja v druge določbe Skupnosti države članice pod pogoji, ki jih določijo zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe oprostitev in preprečevanja vsakršnih možnih utaj, izogibanj ali zlorab, oprostijo:

[...]

d) naslednje transakcije:

1. dajanje kreditov in posredovanje v zvezi s krediti ter upravljanje kreditov s strani osebe, ki kredit odobri;

[...]"

Nacionalna ureditev

5 Upoštevne določbe zakona o prometnem davku (Umsatzsteuergesetz BGBl. 1979 I, str. 1953) v različici, ki se uporablja v postopku v glavni stvari, so:

„Člen 1 – Obdavčljive transakcije

1) Predmet prometnega davka so naslednje transakcije:

1. dobava in druge storitve, ki jih na ozemlju države odplačno opravlja podjetnik v okviru svojega podjetja.

[...]

Člen 4 – Oprostitve za dobavo in druge storitve

Plačila davka so oproščene naslednje transakcije iz člena 1(1), točka 1:

[...]

8. a) dajanje kreditov in posredovanje v zvezi z njimi [...]“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

6 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari opravlja poklic samostojnega premoženjskega svetovalca na račun družbe Deutsche Vermögensberatung AG (v nadaljevanju: DVAG) na podlagi pogodbe o trgovskem zastopanju.

7 Družba DVAG daje na voljo po svojih podzastopnikih, ki delujejo kot premoženjski svetovalci, zasebnikom različne finančne proizvode, kot na primer kredite, za katere je predhodno določila splošne pogoje skupaj s finančnimi kreditnimi institucijami.

8 Premoženjski svetovalec s tem namenom v imenu DVAG išče potencialne stranke, da bi jih povabil na pogovor, katerega namen bi bil izdelati bilanco njihovega premoženja in določiti njihove morebitne investicijske potrebe.

9 Po analizi, ki se izvede s programsko opremo, ki jo daje na voljo DVAG, finančnega položaja osebe, s katero je bil vzpostavljen tak stik, ji premoženjski svetovalec ponudi finančne proizvode, ki bi lahko ustrezali njenim potrebam.

10 Če je oseba zainteresirana za kredit, premoženjski svetovalec pripravi ponudbo dokončne pogodbe, ki se jo potem, ko jo stranka podpiše, posreduje DVAG, da preveri njeno pravilnost. Slednja pošlje ponudbo pogodbe finančni kreditni instituciji, ki lahko prosto sprejme, zavrne ali spremeni pogoje.

11 DVAG ob sklenitvi pogodbe prejme od finančne kreditne institucije provizijo za uspeh. Ta pa da premoženjskemu svetovalcu kot podzastopniku in v zameno za njegovo posredovanje pri sklenitvi navedene pogodbe provizijo, katere znesek je odvisen od določil iz pogodbe o trgovskem zastopanju. Stranka ne plača provizije ne družbi DVAG ne svetovalcu.

12 Svetovalec se zaveže, da po sklenitvi vsake kreditne pogodbe še naprej skrbi za razmerje s svojimi strankami.

13 V skladu s tem sistemom je tožeča stranka v postopku v glavni stvari kot podzastopnik od DVAG prejela provizijo v višini 267 eurov, po tem ko je pripomogla k sklenitvi kreditne pogodbe v prvem trimesečju 2005. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari – ki meni, da je transakcija, ki jo je izvedla in ki je bila razlog za plačilo navedene provizije, glede na člen 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive oproščena plačila DDV – pred Finanzgericht des Landes Brandenburg izpodbija obračun navedenega davka s strani nemške davčne uprave po 6 % stopnji.

14 V okviru te tožbe je Finanzgericht des Landes Brandenburg prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali gre za storitev posredovanja v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive, kadar davčni zavezanec – včasih zastopan prek podzastopnika – ponuja strankam, ki jih pridobi, kredite, ki jih odobrijo različni dajalci kredita, s katerimi se je predhodno dogovoril o splošnih pogojih, ki veljajo za njegove stranke, in od katerih prejema provizijo za posredovanje proizvoda, čeprav pri tem analizira

premoženjski položaj strank ter njihove osebne in finančne potrebe, ali pa je ta storitev nesamostojna storitev, pomožna glede na glavno storitev, ki je finančna storitev, na katero se člen 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive ne nanaša?

2. Ali oprostitev posredovanja v zvezi s krediti, določena s členom 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive, zahteva:

a) da obstaja neposredna pogodbena povezava med posrednikom na eni strani in izposojevalcem in/ali dajalcem kredita na drugi strani

b) in da mora posrednik stopiti v stik ne samo z izposojevalcem, ampak tudi z dajalcem kredita in se sam sporazumeti z njim o podrobnostih pogodbe,

ali pa se oprostitev nanaša tudi na plačila provizije, ki jih davčni zavezanec prejme od glavnega zastopnika, za katerega dela kot podzastopnik in v imenu čigar nastopa nasproti njegovim strankam, v zameno za to, da te stranke sklepajo kreditne pogodbe z dajalci kredita, ki jih določi glavni zastopnik, ampak ne da bi posrednik stopil v stik z dajalcem kredita?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

15 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, katera izmed dejavnosti tožeče stranke v postopku v glavni stvari, in sicer posredovanje v zvezi s krediti ali premoženjsko svetovanje, je odločilna za opredelitev njene storitve v zvezi z oprostitvijo, določeno v členu 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive.

16 Iz predložitvene odločbe izhaja, da je dejavnost tožeče stranke v postopku v glavni stvari, prvič, svetovanje strankam v zvezi z njihovim finančnim položajem in, drugič, doseganje, da slednje sklenejo kreditno pogodbo, če to potrebujejo. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari za to dejavnost prejme kot plačilo del provizije, ki jo finančne kreditne institucije plačajo DVAG in ki je pogojena s tem, da premoženjski svetovalec kot podzastopnik DVAG prispeva k sklenitvi kreditne pogodbe med temi insitucijami in strankami, ki jih je pridobil.

17 Iz člena 2(1) Šeste direktive, ki opredeljuje področje uporabe navedene direktive, izhaja, da je treba vsako storitev po navadi šteti za samostojno in neodvisno ter da se storitev, ki z gospodarskega vidika obsega eno samo storitev, ne sme umetno razdeliti, da se ne bi izkrivilo delovanje sistema DDV, tako da je pomembno najprej določiti značilnosti zadevne transakcije, da se ugotovi, ali davčni zavezanec za potrošnika, ki se ga šteje kot povprečnega potrošnika, opravi več različnih glavnih storitev ali eno samo storitev (sodba z dne 25. februarja 1999 v zadevi CPP, C-349/96, Recueil, str. I-973, točka 29).

18 Za eno storitev gre zlasti takrat, kadar je treba enega ali več delov šteti za glavno storitev, medtem ko je po drugi strani treba del oziroma dele šteti za pomožne storitve, ki so davčno enako obravnavane kot glavna storitev. Storitev je treba šteti za pomožno storitev glavne storitve, če sama za stranko nima lastnega namena, ampak je sredstvo, da lahko uporablja glavno storitev ponudnika storitve pod boljšimi pogoji (sodba z dne 22. oktobra 1998 v zadevi Madgett in Baldwin, C-308/96 in C-94/97, Recueil, str. I-6229, točka 24, in zgoraj navedena sodba CPP, točka 30).

19 V postopku v glavni stvari, prvič, okoliščina, da finančne kreditne institucije storitve DVAG in njenih podzastopnikov plačajo, le če stranke, ki so jih premoženjski svetovalci pridobili in jim svetovali, sklenejo kreditno pogodbo, kaže na to, da se storitev posredovanja šteje za glavno storitev, storitev svetovanja pa za pomožno. Posredovanje v zvezi s krediti se kaže, drugič, kot odločilna storitev za jemalca kredita in za finančne kreditne institucije, če je dejavnost premoženjskega svetovanja izvajana le v uvodni fazi in je omejena le na pomoč stranki, da med različnimi finančnimi proizvodi izbere tistega, ki je najprimernejši za njen položaj in njene potrebe.

20 Zato je treba na prvo zastavljeno vprašanje odgovoriti, da okoliščina, da davčni zavezanec analizira premoženjski položaj strank, ki jih je sam pridobil, da bi jim priskrbel kredite, ne pomeni ovire za priznanje storitve posredovanja v zvezi s krediti, ki je v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive oproščena plačila DDV, če je treba glede na zgoraj navedeno razlago storitev posredovanja v zvezi s krediti, ki jo ponudi navedeni davčni zavezanec, šteti za glavno storitev, ob kateri je storitev premoženjskega svetovanja pomožna, tako da je slednja enako davčno obravnavana kot prva. Predložitveno sodišče je pristojno za ugotovitev, ali je tako v primeru spora, o katerem odloča.

Drugo vprašanje

Uvodna opažanja

21 Opozoriti je treba, da se izrazi, ki so uporabljeni za opis oprostitev iz člena 13 Šeste direktive, razlagajo ozko glede na to, da te oprostitve pomenijo odstopanja od splošnega načela, na podlagi katerega se DDV plačuje za vsako storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za plačilo (sodbi z dne 15. junija 1989 v zadevi Stichting Uitvoering Financiële Acties, 348/87, Recueil, str. 1737, točka 13, in z dne 5. junija 1997 v zadevi SDC, C-2/95, Recueil, str. I-3017, točka 20).

22 Prav tako je v skladu z ustaljeno sodno prakso, da omenjene oprostitve pomenijo samostojne pojme prava Skupnosti, katerih cilj je izogniti se razlikam pri uporabi ureditve DDV od ene države članice do druge in ki jih je treba postaviti v splošni kontekst skupnega sistema DDV (sodbi z dne 8. marca 2001 v zadevi Skandia, C-240/99, Recueil, str. I-1951, točka 23, in z dne 3. marca 2005 v zadevi Arthur Andersen, C-472/03, ZOdl., str. I-1719, točka 25).

23 Pojma „posredovanje", ki ga vsebujejo točke od 1 do 5 člena 13(B)(d) Šeste direktive, navedena direktiva ne opredeljuje. Sodišče pa je v okviru točke 5 te določbe razsodilo, da ta pojem zajema dejavnost, ki jo zagotavlja posrednik, ki nima položaja stranke pogodbe v zvezi s finančnimi proizvodi in čigar dejavnost je drugačna od značilnih pogodbenih storitev, ki jih zagotavljajo stranke takih pogodb. Dejavnost posredovanja je dejansko storitev, opravljena za določeno pogodbeno stranko, ki jo ta plača kot ločeno dejavnost posredovanja. Glede na to je smotrnost take dejavnosti opraviti, kar je potrebno, da stranki skleneta pogodbo, ne da bi imel posrednik lasten interes v zvezi z vsebino pogodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2001 v zadevi CSC Financial Services, C-235/00, Recueil, str. I-10237, točka 39).

Nasprotno pa ne gre za dejavnost posredovanja, če ena izmed pogodbenih strank določenemu podizvajalcu prepusti del pisarniških formalnosti, ki so vezane na pogodbo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo CSC Financial Services, točka 40).

24 Predložitveno sodišče želi izvedeti, ali pojem posredovanje v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive predpostavlja, prvič, da obstaja pogodbena vez med ponudnikom storitev posredovanja v zvezi s krediti in eno izmed strank kreditne pogodbe in, drugič, če je odgovor nikalen, ali se zahteva neposreden stik med navedenim ponudnikom in strankama kreditne pogodbe za upravičenost do oprostitve iz točke 1 navedenega člena.

Nujnost pogodbene vezi med posrednikom in eno izmed pogodbenih strank

25 Poudariti je treba, da so oproščene transakcije iz člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive opredeljene glede na naravo opravljanja storitev in ne glede na to, kdo jih opravlja ali prejema. Ta določba slednjih dejansko ne omenja (glej po analogiji glede člena 13(B)(d), točki 3 in 5, Šeste direktive zgoraj navedeno sodbo SDC, točka 32, in glede člena 13(B)(d), točka 6, te direktive sodbo z dne 4. maja 2006 v zadevi Abbey National, C-169/04, ZOdl., str. I-4027, točka 66).

26 Ta ugotovitev velja prav tako v zvezi z naravo razmerja med posrednikom in pogodbenimi strankami, saj besedilo člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive ne vsebuje nobene informacije o tem.

27 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da morajo opravljene storitve, da bi bile opredeljene kot transakcije iz člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, sestavljati posebno celoto, presojano celovito, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve posredovanja (glej v tem smislu glede člena 13(B)(d), točka 5, Šeste direktive zgoraj navedeni sodbi SDC, točka 66, in CSC Financial Services, točka 25, in glede člena 13(B)(d), točka 6, te direktive zgoraj navedeno sodbo Abbey National, točka 70).

28 V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da dejavnost posredovanja v zvezi s krediti lahko med drugim zajema to, da se pogodbeni stranki nakažejo priložnosti za sklenitev take pogodbe, da se vzpostavi stik z drugo stranko in da se pogaja v imenu in na račun stranke o podrobnostih vzajemnih storitev, saj je namen take dejavnosti opraviti, kar je potrebno, da stranki skleneta pogodbo, ne da bi imel posrednik lasten interes v zvezi z vsebino pogodbe (glej v tem smislu, kar zadeva člen 13(B)(d), točka 5, Šeste direktive, zgoraj navedeno sodbo v zadevi CSC Financial Services, točka 39).

29 Iz navedenega izhaja, da priznanje storitve posredovanja v zvezi s krediti, ki je v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive oproščena plačila DDV, ni nujno odvisna od obstoja pogodbene vezi med ponudnikom storitve posredovanja in eno izmed strank kreditne pogodbe.

30 V nasprotju s tem, kar trdi nemška vlada, te ugotovitve ne more izpodbiti okoliščina, ki jo je Sodišče navedlo v točki 39 zgoraj navedene sodbe CSC Financial Services, da je dejavnost posredovanja dejansko storitev, izvajana za določeno pogodbeno stranko, ki jo ta plača kot ločeno dejavnost posredovanja.

31 Najprej, v navedeni sodbi CSC Financial Services vprašanje obstoja pogodbe med ponudnikom in prejemnikom storitve, v tem primeru CSC Financial Services Ltd in Sun Alliance Group, ni bilo sporno. Kot izhaja iz točke 7 te sodbe, je taka pogodbena vez v tem primeru obstajala. Kljub tej okoliščini je Sodišče ugotovilo, ob pridržku, da predložitveno sodišče presodi dejstva primera, da CSC Financial Services Ltd očitno izvaja dejavnost, ki je podobna tisti, ki jo izvaja podizvajalec, ki bi mu pogodbena stranka prepustila preproste pisarniške formalnosti, vezane na pogodbo, ki ne sodijo na področje uporabe člena 13(B)(d), točke od 3 do 5, Šeste direktive (zgoraj navedena sodba CSC Financial Services, točka 40). Zato ugotovitev Sodišča v zvezi z obstojem pogodbene vezi med ponudnikom in prejemnikom storitve ni mogla vplivati na strukturo argumentacije Sodišča, ki mu jo v svojih stališčih pripisuje nemška vlada.

32 Nato je treba opozoriti, prvič, da v tej zadevi Sodišče, sklicujoč se na točki 64 in 66 zgoraj navedene sodbe SDC, poudarja bistveno značilnost dejavnosti CSC Financial Services Ltd za določitev, ali je ta zagotavljala storitev, ki je oproščena plačila DDV v smislu člena 13(B)(d), točke od 3 do 5, Šeste direktive (zgoraj navedena sodba v zadevi CSC Financial Services, točke od 23 do 28). Drugič, v uvodu točke 39 navedene sodbe je razsodilo, da ni treba obravnavati natančne vsebine pojma „posredovanje".

33 Uporaba oprostitve, določene v členu 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive zato ne bi smela biti odvisna od obstoja pogodbene vezi med ponudnikom storitve posredovanja in stranko kreditne pogodbe, temveč jo je treba presoditi glede na naravo opravljene storitve in njen namen, kot sta omenjena v točki 23 te sodbe.

Nujnost neposredne pogodbe med posrednikom in pogodbenima strankama

34 Opozoriti je treba, da besedilo člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive načeloma ne izključuje, da se dejavnost posredovanja razdeli na različne ločene storitve, ki bi lahko torej spadale v pojem „posredovanje v zvezi s krediti" v smislu te določbe in ki bi lahko bile upravičene do oprostitve, ki jo določa (glej v tem smislu glede člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive zgoraj navedeno sodbo SDC, točka 64; glede člena 13(B)(d), točka 5, te direktive zgoraj navedeno sodbo CSC Financial Services, točka 23, in glede člena 13(B)(d), točka 6, te direktive zgoraj navedeno sodbo Abbey National, točka 67).

35 V teh okoliščinah iz načela davčne nevtralnosti izhaja, da morajo imeti subjekti možnost izbrati organizacijsko obliko, ki jim iz strogo ekonomskega stališča najbolj ustreza, ne da bi tvegali, da so njihove transakcije izključene iz oprostitve, ki je določena v členu 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive (glej v tem smislu glede člena 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive zgoraj navedeno sodbo Abbey National, točka 68).

36 Kljub temu, kot je bilo poudarjeno v točki 27 te sodbe, mora storitev ponudnika, da bi bila opredeljena za transakcijo, oproščeno plačila DDV v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive, sestavljati posebno celoto, presojano celovito, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve posredovanja.

37 Člen 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive tako ne nasprotuje temu, da se, kot v okoliščinah v postopku v glavni stvari, storitev posredovanja v zvezi s krediti razdeli na dve storitvi: eno, ki jo opravi glavni zastopnik, in sicer DVAG, v okviru pogajanja

s finančnimi kreditnimi institucijami, in drugo, ki jo opravi podzastopnik, in sicer tožeča stranka v postopku v glavni stvari kot premoženjski svetovalec, v okviru pogajanj z izposojevalci.

38 Poudariti je treba, da je v skladu s točko 39 zgoraj navedene sodbe CSC Financial Services posredovanje v zvezi s krediti dejavnost posredovanja, ki lahko med drugim zajema to, da se pogodbeni stranki nakažejo priložnosti za sklenitev take pogodbe, saj je namen take dejavnosti opraviti, kar je potrebno, da stranki skleneta pogodbo, ne da bi imel posrednik lasten interes v zvezi z vsebino pogodbe. Tako pojem posredovanje nujno ne predpostavlja, da posrednik kot podzastopnik glavnega zastopnika vstopi v neposreden stik s pogodbenima strankama, da bi se pogajal o vseh določilih pogodbe, kar pa je vseeno pogojeno s tem, da njegova dejavnost ni omejena na prevzem dela pisarniških formalnosti, ki so vezane na pogodbo.

39 Poleg tega samo dejstvo, da je določila kreditne pogodbe predhodno določila ena pogodbena stranka, ne bi smelo ovirati opravljanja storitve posredovanja v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive, ker je, kot izhaja iz prejšnje točke, dejavnost posredovanja lahko omejena samo na to, da se pogodbeni stranki nakažejo priložnosti za sklenitev take pogodbe.

40 Zato je treba na drugo postavljeno vprašanje odgovoriti tako, da okoliščina, da davčni zavezanec ni pogodbeno vezan na nobeno stranko kreditne pogodbe, k sklenitvi katere je pripomogel, in ne vstopi neposredno v stik z eno izmed teh strank, ne nasprotuje temu, da navedeni davčni zavezanec opravlja storitev posredovanja v zvezi s krediti, ki je v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive oproščena plačila DDV.

Stroški

41 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Okoliščina, da davčni zavezanec analizira premoženjski položaj strank, ki jih je sam pridobil, da bi jim priskrbel kredite, ne pomeni ovire za priznanje storitve posredovanja v zvezi s krediti, ki je v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero oproščena plačila DDV, če je treba glede na zgoraj navedeno razlago storitev posredovanja v zvezi s krediti, ki jo ponudi navedeni davčni zavezanec, šteti za glavno storitev, ob kateri je storitev premoženjskega svetovanja pomožna, tako da je slednja enako davčno obravnavana kot prva. Predložitveno sodišče je pristojno za ugotovitev, ali je tako v primeru spora, o katerem odloča.**

2. **Okoliščina, da davčni zavezanec ni pogodbeno vezan na nobeno stranko kreditne pogodbe, k sklenitvi katere je pripomogel, in ne vstopi neposredno v stik z eno izmed teh strank, ne nasprotuje temu, da navedeni davčni zavezanec opravlja storitev posredovanja v zvezi s krediti, ki je v smislu člena 13(B)(d), točka 1, Šeste direktive 77/388 oproščena plačila DDV.**

Podpisi